

C SURGÓ ÉS V IDEKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap — Megjelenik minden vasárnap

ELŐFIZETESI ÁR:

Egész évre: 4 frt (8 kor.) Félévre: 2 frt (4 kor.)
Negyedévre: 1 frt (2 kor.)
Egyes szám ára: 10 kr. (20 fill.)

Szerkeszti:

Dr. Nagy Sándor ügyvéd.
Szerkesztőség: Csurgó, Széchenyi-tér,
Kéziratok vissza nem adtnak.

KIADÓHIVATAL:

Vágó Gyula könyvnyomdája,
hova az előfizetési díjak és a hirdetések küldendők,
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Tengeri király.

(Reflexiók több közleményre és egy kis tanügyi elemkedés.)

Mottó: „Svaviter in modo, fortiter in re.“

E lapok megelőző számaiban legutóbb két közlemény jelent meg a főgimnáziumi építkezés ügyében „Hiób hírek“ stb. és „Válasz a válasza“ címmel. Ezekkel kapcsolatban akarok a tárgyköz hozzászólni.

A főlészolásra tisztán az ügy érdeke vezet. A kérdés — mint közügy — oly természetű, hogy ahhoz hozzászólni mindenkinek jogában áll, de felfogásom szerint az nem használ, a ki a dolgot szenvedélylyel tárgyalja és személyi megjegyzésekre téved, Én a polemikát nem keresem, de nem is térek ki előre.

A fönnebb jelzett két közleménynek bibijé azonkívül, a mit jeleztem, abban is áll, hogy míg hiányos értesülés alapján a kérdést nem segít tisztázni, egyúttal csak konstatálja a meglévő bajt, anélkül, hogy az orvoslásra pozitív javaslatot adna.

Az első közleményre jött „Válaszban“ fölvilágosítást nyertünk arra nevére, hogy a főgimn. igazg. tanácsot minditotta ez ügyben hozott legutóbbi határozatára s midőn ezekirő erre reflektál, jobban teszi vala, ha ezt tudomásul vévén, keresi a megoldás módjait.

Mert azt hiszem, nem fölösleges ezen — egész társadalmunkat érdeklő kérdést fölszínén tartani, a míg dűlőre jut, — de teljesen tárgyilagos módon.

Szerkesztő ur, megjegyzése után nem akarok tehát a személyi természetű megjegyzésekre kitérni; de másfelől magáról a megoldásról az ügy jelen stadiumában is szükséges gondolkoznunk, mert hát „prox-

imus ardet Ucalegon.“ S végre is — győzön a jobb!

A legújabb hírek szerint a közokt. miniszter ur, hajlandó megadni az építéshez kért és szükséges 83 ezer forintot. Ez iránt nem is lehetett kétségünk; de a megoldás névére első rendű kérdés, hogy milyen módon és minő részletekben?

Igaz, hogy még bővebb értesülés nincs, de minden valószínűség szerint — ezen tárca szűk dotációját és a sok versenyzőt számításba véve — alig lehetséges, hogy mondjuk egyszerre a teljes összeg kiadassék. — az ügy mostani stadiumában és a miniszter ur előbbi nyilatkozataiból következtetve.

Az épület befejezetlenül áll. Most már ugy a legsürgősebb tanügyi érdek, valamint az intézet természetes külső fejlődése is sürgetőleg int a befejezésre s e czélból oly válasz kinyerésére, mely a továbbiakra nézve megnyugtató, de int a lebonyolítás mielőbbi előkészítésére is. Minden valószínűség szerint elérhető volna a „Nochlage“ újabb s nyomatékos hangszólyozásával, hogy hathatós közbenjárás mellett e hátralevő összeg, egy, jelentékeny része a jövő évi költségvetésbe még beilleszthető volna, sőt a berendezés is. E költségvetést a tavaszi hónapokban szokták összeállítani, de természetesen már előbb történt megbeszélés és kombinációk alapján, mert ma már sok az építési segélyt kérő intézet.

Igaz, hogy intező férfaink már eddig is sokat fáradoztak a miniszter ur jóakaratának kinyerésénél és nem is épen siker nélkül, de a jelen stadiumban rendkívüli helyzet állván elő, rendkívüli és még hathatósabb eszközökhöz, módokhoz kellene nyúlni. Nagy mértékben elősegítené a sikert, ha az

eddigiek mellett ezen ev. ref. egyházkerület tekintélyes főgondnokának és más vezérégyéniségeinek figyelmét a pápai iskola után most már ez intézetre lehetne irányítani s ezzel együtt a ressort-miniszter urak jóakarátát még nagyobb mértékben lehetne megnyerni a tanári fizetések miatt is.

Azonban még ez esetben sem igen remélhető egyelőre a teljes építkezés befejezése. Legelső volna a főépületnek bevégzése s ez a tornahelyiség nélkül, ennek fölszerelését is számítva 18—20 ezer frt különbséget jelent. A nyári tornahelyiséget ideiglenesen sokkal könnyebben lehetne rendezni, nagy megtakarítással.

Ahhoz, hogy a főépület befejezhető és fölszerelhető legyen, utóbbira egyelőre a legszükségesebbet számítva, mintegy 25—30 ezer frtra volna szükség. Ezen összeg egészben vagy részben — az előbb jelzett közbenjárás mellett — beilleszthető volna a jövő évi állami költségvetésbe s ha csak részben eszközölhető ki — akkor következik a kölcsönügylet mérsekelt kamat mellett.

Nem ismerné az ev. ref. egyházak anyagi helyzetét s nem volna méltányos, igazságos az évtizedeken át annyi áldozatot hozott b. somogyi ev. ref. egyházmegye közönsége iránt, a ki azt követelné, hogy ily kölcsön, illetve annak kamata is újra ezen közönség vállait terhelje. Azonban azt hiszem, az anyagi helyzet nyomatékos föltárása mellett az is ki volna eszközölhető, legalább nincs kizárva, hogy a miniszter az eddig adott építési segély kamatját, legalább részben fölszabadítaná az építkezési, illetve berendezési kölcsön kamamatainak fedezésére addig, míg más pénzforráshoz lehet nyulni.

Tárcza.

Fátyol alatt.

Vigjáték I felvonásban. Irta: K. Pap János.

Személyek:
Kalandosi Géza,
Bella neje.

(Diszes terem, kényelmes butorzat; az asztalon írószék, könyvek, hiriapok.)
(Folytatás)

6. Jel. Bella (egyedül)

Kaland, légyott kell neked, gonosz?! Majd adok én, ne félj! (Hangosan a saját hangján) Hol vagy? bova bujtál el, nyomorult? Megöllek a szeretőddel együtt, meghaltok mindketten. Hiába rejtőzöl, megtalálalak, ha a pokolba vagy is! Ah, becsutelen teremtes, nem fogod elcs bitani az uramat! Meghalsz, ütött, a végórád. (Dörömböl az asztalon a székeket csattogtatja).

7. Jelenet.

Kalandosi. Előbbi.

Kalandosi. (Berohan) Bella, Bella! mit csinálasz? . . . Irgalmazz, bocsáss! (Meglátva a még mindig alöltözötben levő Bellát) Mi ez? ön meg is itt van! Hova lett a nőm?

Bella. Elrohant. Borzasztó! meg akar ölni bennünket. Ha el nem rejtőzöm, már eddig halott vagyok.

Kalandosi. Szaladjon, meneküljön hát, az ég szerelmére kérem, a míg vissza nem jő. Oh, mert is jött ide!

Bella. Miért hitt ön ide? tudta hogy felesége van.

Kalandosi. Elfelejtettem, — de meg is adtam az árát . . . Siessen, siessen — a hátulsó lépcsőn. (Ki tuskolja).

Bella. Máskor el ne felejtse, hogy felesége van. (El.)

8. Jelenet.

Kalandosi (egyedül).

Ah valahára (kimerülten egy szekre hanyatlik) Jaj, még így se jártam soha ez életben, De hogy is tudtam ily bolondot tenni! Most mi tévő legyek, hogy csillapítsam le a feleségem haragját? De hisz nem látott semmit, mindent tagadhatok.

9. Jelenet.

Bella (Saját házi öltönyében, kezében egy vas-tűpiszkáló.)

Bella. (Dühösen) Ah, megtaláltalak nyomorult hitszegő. Hol van a bűntársad; megakarom ölni?

Kalandosi. Mi az, mi talált edesem? Kiről beszélsz?

Bella. Ah, még tagadja! El akarja tagadni az álnok. Engem nem fogsz elámitani, nem teszesz bolonddá. Mindent tudok.

Kalandosi. De Bella, esküszöm . . .

Bella. Hol az a nő? hova rejtetted el?

Kalandosi. Miféle nő?

Bella. Á, ez már mégis sok! Még most is tagadja.

Kalandosi. Ártatlanul vádolsz.

Bella. Ártatlan!? Hol volt ön az este?

Kalandosi. A kávéházban.

Bella. Hazudik. A színházban volt.

Kalandosi. (Felre) Hogyan, azt is tudja? (Fönt) Nos aztán?

Bella. Engem itthon hagy egyedül unatkozni; én terhere vagyok, igyekszik szabadulni tőlem. Miért vett hát nőül? miért tett boldogtalanná?

Kalandosi. Bella! esküszöm, hogy szeretlek.

Bella. Szeret!? Tudom. Azért tart szeretőket, azért levelez ismeretlen nővel, azért kéri őket légyottra, azért zárkózik be velük ide; míg engem elküld hazulról.

Kalandosi. Én . . . Esküszöm.

Bella. Ne esküdjek! akkor is hamisan esküdtött, mikor az oltárnál állt velem.

Kalandosi. Ezt nem érdemltem, te kegyetlen vagy.

De felfogásom szerint hosszabb időre számított amortisatio mellett, egy más pénzforrás is található, melyből különösen a berendezési költség, illetve ennek kamata is lassanként fődözhető volna. És — bármily különösen hangzik is — míg a teljes államszegély meglesz, az ennek ellenében fölvetett kölcsönnek kamatait lassanként fődözhetné az ó-épületnek jövedelme, ha az a lehető rövid idő alatt egyszerűen, bár czélszerűen részleges internatussá lesz berendezhető, úgy hogy a biztosan remelhető jövedelem a berendezés költségét is idővel törleszteni, nagyobb kockázat nélkül. Ezen internatus tervezetét illetőleg már előbb jelent meg e lapokban egy részletes javaslat, mely — esetleges módosítás mellett — szerintem a mostani helyzetben nagyon is megszívlelendő tanügyi szempontból is.

Oly intézet, mely kellő biztosítékkal rendelkezik, rendelkezik annyi hitellel s hogy hosszabb amortisatio és mérsékelt kamat mellett egyszerre előállithassa az utóbbi czelokra egylegére szükséges összeget,

Hogy ez lehetséges, tanusítják városunknak aránylag rövid idő alatt lebonyolított, illetve megvalósított építkezései is. Sőt azt hiszem ily esetben megengedhető, sőt szükséges volna szorosán vett tanügyi czelból az új — esetleg az ó-iskola mellett álló üres fundusoknak mérsékelt ár melletti eladása is.

Az építőmester vállalkozó szellemű egyén, a ki esetleg némi anyagi kockázattásra is hajlandó ugyan; de szerintem meg ezen vállalkozás is csak részben módosítja a főnebbiek, de teljesen meg nem változtathatja a helyzetet. Legfőbb és állandó teendő mindennap a hiányzó összeg előállításáról vagy megfelelő kamatfedezet biztosításáról gondolkodni. Sőt ha esetleg a miniszterium az eddiginél nagyobb, bármekkora összeget convertálna is, főmarad a kamatfedezet, valamint a berendezési, az esetleg megvalósítandó internatus költsége.

De nem méltányos e részben is mindent, egyedül azon felekezeti férfaitól várni, kik eddig is megtették a lehető s oly méltányosan járnak el más felekezetek növénydekeivel szemben is. Itt — nagytás nélkül szólva — az egész társadalomnak kell áldozatot hozni és közbenjárni.

Ez fölfogásom e kérdésben, számításba véve a helyzetet, a lehetőséget.

Végezetre: midőn ezt röviden kifejtetem, távol áll tőlem a tanácsadási szándék. De azt is tudom intézetünk életéből, hogy a mikor a 12-ik óra ütött, az ósók helyt állottak védtek és építették a tanügynek ezen

végvárát. Most pedig már itt van az a bizonyos 12-ik óra. Am győzőn a jobb. Videant consules!

rf.

H i r e k.

— **Alapítvány iskolai czelokra.** Báró Inkey József iháros-berenyi nagybirtokos a csurgói főgimnázium és állami tanítóképző-intézet részére 200—200 frtos alapítványt tett. Az alapítványokat az intézetek tanári testülete fogja kezelni s annak kamat jövedelmelet ösztöndíjakra fordítja.

— **Gróf Jankovich László, Zalai főispán lovagias ügye.** Erdekes lovagias ügy foglalkoztatta Zala-Eggerszeg közönségét. A Polgár Béla által szerkesztett „Szóló levelek“ című folyóirat jan. 15-iki számában, egy pár költemény jelent meg, melyekben a főispán személyére nézve sértést látott s a szerzőt provokáltatta. Az ügy azonban nem került fegyverre. Polgár Béla azon szóbeli nyilatkozatával, hogy a költeményekkel a főispán személyét sérteni nem akarta s egyszerűen sajnálkozását fejezte ki, a főispán megbízottai megelégedtek s az ügyet befejezetteknek jelentették ki.

— **Örömnir.** Fogimnáziumunk új épületének sorsa a legutóbbi igazgatósági ülés határozata óta a legnagyobb bizonytalanság közé jutott. Senki sem tudott az építkezésre nézve megnyugtató választ adni. Egy küldöttég is jart a miniszternel, terjedelmes memorandumot nyújtva át, melyben „mindent“ kért. A miniszter at is vette az iratot, de a szokásos biztatáson kívül, „semmit“ sem ígért s a mi leginkább aggodalomba ejtette az intéző köröket, a miniszteri hosszas hallgatás. A mint értesülünk, az építés ügyében a miniszter most privátim bar, de megis nyilatkozott. A hét folyamán az új épület tervezője Bálint és építője Morandini Román a miniszteriumban járva, kérdést tettek az építési költségek kimutatása iránt s a minisztertől azon kijelentést nyerték, hogy gimnáziumunk okvetlenül megkapja az építkezéshez szükséges összes segélyt. A hivatalos értesítést azonban a segélyezés ügyében csak később fogja a miniszter kiadni. Az építkezés költségeit azonban a miniszter nem fogja egy összegben folyósítani, hanem mint eddig is, csak részletekben szolgáltatja ki. A nyert értesítés folytán Morandini kész az építkezést tovább folytatni s már a szükséges anyagot meg is rendelte s a feldolgozáshoz hozzáfog. Mindenesetre elismerés illeti a derek építést, a ki az igazgatótanács határozata dacára, saját felelősségére intézkedik.

— **Deák bál.** Az idei farsang legsikerültebb mulatsága a „deák bál“ febr. 1-én esett meg. Népszerűség dolgában meglehetősen elmaradt ugyan az előző évektől mindamellett nagy anyagi és erkölcsi sikert eredményezett. Az estély műsora jollehet, Kovács Sándor zenetanár hirtelen betegsége miatt, a közreműködők zavaroktól tartottak, pompásan folyt. A műsor vezetését Engl Guido főiskolai tanár intézte, s mint karmester kitünően alta meg helyét. A sikerült műsor egyes számaiból különös tetszésben részesült Marschner „Éji dala“ melyet a gyermekkar, tisztán és szabatosan adott elő. A népdal egyveleg és Abt féle induló, melyet meg is kellett ismételn. Tetszett Petőfi „Salgoja“ előadva Farago Akostól, és Gabányi „Kakas üloje“, melyet Szentpétery József sok természetességgel, könnyedséggel adott. elő. A műsort tánc követte. Folyt a tánc reggelig, melyhez a talp alá valót Nyári Elek új cigány primásunk bandája becsülettel szolgáltatta. Elismerés illeti a natal rendezőséget, mely gondoskodott hogy a sikerült estélyen senki se unatkozzék. A négyeseket 2 colomiebau 70 pártánczoita. — A jelen volt hölgyek nevsora következő. — Asszonyok: Abel Alajosné (N.-Kanizsa), Bauss Sándorné, Barány Gyuláné, Batori Lajosné, Osv. Barla Jozsefné, Boné Kálmáné, Dombó Vinczéné (Nagyfalu), dr. Ehn Kálmáné, Horváth Jozsefné, Jünker Gusztávné, Kondor Jozsefné, Kalocsai Endrené, Osv. Losonczy Sándorné, Lovass Gyuláné, Laszka Jozsefné, Matolcsy Istvánné, Matter Jánosné, Müller Károlyné (Inke) Mosonyi Sándorné (Kadarkut) Mészáros Gaborné, (Balhas) Müller Ignáczné (B.-Sellye) dr. Nagy Sándorné, Németh Zsigmondné (Alsók) Niederhauser Jozsefné (Kadarkut) Olási Sándorné, (Szob) Osv. Plachner Sándorné, Plachner Manoné, Peti Lőrinczné. (Búr) Rinke Károlyné, Rigó Istvánné (Kaposvár) Sarkózy Andorné, Simon Pálné, Singer Jakabné, Szántó Jánosné, Scherez Odónné, Szigeti Sándorné, (Mernye) Schlegel Lőrinczné, Sipos Csényi Jánosné (Porrog) Török Pálné (Porrog) Traubermann Adámné. Valent Imréné, dr. Vida Károlyné, Varga Imréné (Inke) — Leányok: Barla Irma, Batori Jolan, Dombó Nella és Margit (Nagyfalu), Fuhs Margit (Nikla) Héjjas Irma és Vilma. Héjjas Jolan, Horváth Vilma, Kalocsai Ellácska, Krausz Margit, (Mezohegyes) Lovass Lina, Laszka Ilona, Müller Janka (Inke) Mozsonyi Aranka és Mariska (Kadarkut), Németh Margit (Alsók), Niederhauser Anna (Kadarkut), Plachner Ida, Peti Erzsé, (Búr), Perger Matild, Rigó Ilona, Rinke Gizella, Sipos Csényi Tera (Porrog), Schlegel Vilma, Singer Sabina, Smiliar Emília (Tarcsa), Toth Tera, Török Sarolta (Porrog), Traubermann Elvira.

— **Előljárási ülés.** A legutóbbi képviselőtestületi ülés utasítása folytán az előljárási a hét folyamán foglalkozott közönségünk 3 legveszedelmesebb ügyével, a világitás, kövezés és redőrséggel. A világitásra nézve kimondatott, hogy a vasutól a Korona vendéglőig a lámpák 6 drbbal szaporítandók, a világitás az eddigi rendszerint, de nagyobb ellenőrzéssel házilag kezelendő. A kövezésre nézve a leghelyesebbnek véli az előljárási, ha évről-évre 400—600 frt fordítatik járdákra és pedig olyképen, hogy a főgimnáziumtól kiindulva a Csokonay-utca mindkét sora élire rakott téglával köveztessek s az ezen utcán lévő járda teljesen felszedetik s a használható téglá anyaggal, a város egész területén a hiányos járdák kijavittassanak. A redőrségre nézve pedig a szabályrendelet mellett egy utasítás szerkesztését javasolja az előljárási, a mely a

Bella. Épen az a bajom, hogy nagyon is jó voltam önhöz s ön vissza élt e jószágommal, megcsalt.

Kalandosi. De nem . . .

Bella. Nem hiszek és nem bocsátok meg soha. Ha még is töredelmesen bevallana mindent és javulást fogadna.

Kalandosi. Ezután más lesznek, fogadom.

Bella. Tehát bevall mindent.

Kalandosi. Mit valljak hát be?

Bella. Ne tetesse magát, ne tartson bolonddá? Nem ön írta ezt? (Mutatja a lapot.)

Kalandosi. (Félre, meglepetve) Ah! Még ezt is tudja. Mint szégyenlem magam. (Főnt) Nem! ezt nem én írtam.

Bella. Megátalkodott. Jó, ha nem vallja be bűnét, nem akar megjavulni: nincs többé szavam hozzá. Isten vele örökre! még ma megindítom a válópört.

Kalandosi. Bella, ne hagyj el, csak téged szeretlek! Bocsáss meg! Esküszöm, hogy megjavulok s nem lesz panaszod ellenem.

Bella. Bevallja a bűnét?

Kalandosi. (Küzde) Ne szégyenits meg! Ne kívánd tőlem ezt! Csak most az egyszer higgy!

Bella. A hazugnak nem szoktak többet hinni. (El)

10. Jelenet.

Oh, hova jutottam! Mire vitt az az átkozott, örült könnyelműség? Csak meg egyszer vissza térne hozzám, de megbecsül-nem ezután. Lemondanék az eddigi fehaságról, (Fejét lehajtja s busul.)

11. Jelenet

Bella (ismét lefátyolozottan az előbbi álöltöz-
zetben jó.)

Bella (lassan.) Itt ül . . . szomorkodik, mintha könnyezne is; megbánja hibáját, ő mégis csak szeret. (Főnt az előbbi változtatott hangon.) Uram, kedves Géza . . . itt vagyok visszajöttem.

Kalandosi. Mit keres ön itt? hogy mert vissza jönni, távozzék!

Bella. Nem mentem el, kíváncsi voltam a nejevel folytatott jelenetre, mindent tudok. Ó válni fog, kezded szabad lesz . . . mi boldogok lehetünk; itt a kezem.

Kalandosi. Ah, nyomorult teremtes, távozzék rögtön el. Ön az oka, hogy boldogtalanná lettem, ön rabolta el családi nyugalmasomat, megfosztott nőmtől, kit az imáadásig szeretek.

Bella. Hogyan? Csak az előbb még engem imádozt.

Kalandosi. Nyomorult alávaló voltam. Az ön kacérsága elvette eszemet. Pusztuljon, nem akarom látni.

Bella. Nagyon szép! Kitűnő! Ilyenek a férfiak. Mindent kigondolnak, mindenre képesek, hogy hálójukba kerítsenek s ha baj van, mindig a nő az oka. Ön nekem szerelmet esküdött, kívánom, hogy beváltsa a szavát.

Kalandosi. En önt nem szeretem, sőt gyűlölöm. Kihívó magaviselete felbátorított egy rossz gondolatra, de megbántam keserve-
vesen. Távozzék! parancsolom!

Bella. Ez illetlen gorombaság. Ön hivatott ide.

Kalandosi. En nem hívtam ide s ha el nem távozik, kénytelen lesznek kikergetni.

Bella. (Fátyolát fölveti.) S én még se távozzom.

Kalandosi. Bella! Bella! bocsáss meg énnekem.

Bella. Már megbocsátottam.

(Függöny.)

(Vége.)

rendőr teendőit foglalja magában s figyelemmel a kihágási és büntető törvényre, azon szabályokat foglalja magában, melyeknek ellenőrzése a rendőrségre tartozik. Az előjárás mind 3 ügyben hozott javaslata a legközelebbi közgyűléstárgyalás alá kerül.

— **A febr. 1-én tartott diákbálon felülírtok:** Dr. Héjjas Imre, Babóchay György (N.-Kanizsa) 5—5 frt, Mészáros Zsigmond 3 frt 50 kr., Lang Mór 3 frt 50 kr., Dóry Jenőné, Dóry Etelka (Dombovár), Légman Imre (Eger), Polacsik Salamonné (S.-Megyer), Vágó Gyula, Varga Imre (Inke) 3—3 frt., Laszka Nándor, dr. Ehn Kálmán, Bauss Sándor, Scherez Ödön, Kalocsay Endre, Sipos Csényi János (Porrog), Peti Lőrincz (Bürüs), Mészáros Gábor 2—2 frt, özv. Györiné, Adorján Miklós, Czeglédy Tivadar, Erdészky Julia, Horváth József, Tany József, ifj. Héjjas Pál (Gödöllő), Vabászi Dezső (Zákány), Eglesz Péter (Berzenze) 1.50—1.50 kr., Andorka Gyula, Jünker Gusztáv, Sárközy Andor, Lipsicz Zsigmond, Kondor József, Schaffhauser Gruner Ernő, Müller Károly (Inke), Mihály Sándor (N.-Atád) 1—1 frt, dr. Mayerhoffer Lajos, Bathori Gyula, Kardhordó László, Rakosi Gyula, Fejes Kálmán, Pávlík Béla, Laszka József, Verbay István, Matolesi József (Szentmiklós) 50—50 kr. — A felülírtok fogadják az ifj. segítő egyesület nevében a rendezőség köszönet nyilvánítását.

— **A berzenzei „Polgári Olvasókör“** altal január 30-án rendezett tanzmultság régi jó híréhez méltóan minden tekintetben kitűnően sikerült Este 8 óra tájban kezdett gyűlekezni a közönség s a zöld gallyakkal, virágokkal felékesített tanzterem nemsokára élénk, ragyogó képet nyújtott. Fél 9-kor vette kezdetét a tanz s tartott reggel 6 óráig. A négyeseket 28 pár tanzolta. A megjelentek között ott láttuk a következőket: — Azzsonyok: Babóchay Lászlóné, Beck Kálmánné (Zsitfa), Bóné Kálmánné (Csurgó), özv. Boross Ferenczné (Enying), özv. Csánk Jánosné, dr. Ehn Kálmánné (Csurgó), Eglesz Péterné, Handley Sománé, dr. Hochreiter Kornélné (Csurgó), Kaufmann Albertné, Kremzier Adolfné, Mészáros Gáborné (Balhas), Reiszfeld Ignáczné (Tarany), Dr. Schvarecz Mihályné, Varga Gyuláné (Bélavár), Vidosfalvy Ernőné (Perdócz). — Leányok: Csánk Margit és Teréz, Handley Melenie, Krausz Margit (Mezőhegyes), Málk Zelma (Csurgó), Mauthner Szidónia (Daruvár), Mészáros Margit (Balhas), Pirkó Eugénia, Rác Zsilike, Tehel Róza (Zsitfa), Tuba Rózsika (Villány). Az olvasókör könyvtára javára ez alkalommal a következők adományoztak: Gróf Festetics Tasziló 5 frt, Babóchay László 3 frt, Dr. Hochreiter Kornél 2 frt 50 kr, Taiger Lajos 1 frt, Mészáros Gábor 1 frt, Schaffhauser Alajos 1 frt Csánk Béla 1 frt, Eglesz Péter 50 kr, Vidosfalvy Ernő 50 kr, Kaufmann Albert 50 kr, Kaufmann J. S. 50 kr, Schlégel Lőrincz 50 kr, Rosenberg Jenő 50 kr, Bakos Géza 50 kr, Kremzier Adolf 50 kr, Reiszfeld Ignácz 50 kr, Tolnay Gábor 50 kr, Lederer Jenő 50 kr, a kiknek e helyen a „Polgári Olvasókör“ nevében köszönetet mond a rendezőség.

— **Tömeges kihívások.** A febr. 1-én tartott diákbál egész esomó lovagias ügyre adott alkalmat. A reggeli órákban, midőn már a kedélyek magasabb régiókban szoktak járnai s az emberek tenorja a megszokottnál emelkedtebb, a casinó helység olvasó szobájában jó izü tréfa folyt. Járt a tréfa, a viccz és anacodta, közte olyan izü is, a mi egyik másiknak nem tetszett, a mi aztán élésebb megjegyzésekre, majd apróbb sértésekre, szolgáltatott okot. A tréfalkozók kedve csak hamar komolyra vált. A sértő megjegyzések, csipkedésekből komoly conflictus támadt, melyet másnap a párbaj segédek tömege alig-alig tudott elsimitani. A sértett M. S. ur febr. 2-án B. S., S. L., M. J. uraktól kért a rajta esett sértésekért elégtételt. Ugy haljuk a kölesönös félre értéken alapuló állítólagos sértések éle elvételét s a béke a lovagiaság szabályaihoz híven helyreállított.

— **Szünidők szabályozása az áll. képezdénél.** A vall. és közokt. miniszter rendelete szerint az áll. képezdékben ezentul a

karácsonyi szünidő decz. 23-ától január 3-áig, a husvéti pedig virágvasárnaptól husvéthétfőig fog terjedni. Az ünnepnapokat, a felsőge névnapját s a koronázás évfordulóját leszámítva más ünnep nem engedélyezhető. Az igazgató azonban felvan jogosítva 3 igazgatói ünnep adására.

— **Evharmadok behozatala a képezdében.** A vall. és közokt. miniszter az összes állami tanzitóképezdékben elrendelte, hogy evharmadonkiut értesítők adassanak ki a szülők tájékoztatására. Ezen értesítők kiadásának napját decz. 15-re és márczius 31-re rendelte a miniszter. E szerint a legelső értesítők márcz. 31-én fognak a helybeli képezdében is kiadni.

— **Vadászbérlet.** A csurgói községi vadászterületet a f. hó 3-án megejtett árverésen 511 frton gróf Festetics Tasziló vette bérbe. A bérlet 1897—1903-ig tart. A bérleti szerződést a képviselőtestület jóváhagyta.

— **T. olvasóinknak** ajánljuk Ehrentreu és Fuchs Testvérek gazdag butoraktárát (Budapest, Teréz körut 8., alapítottat 1871-ben), a hol úgy készpénzen, mint megbizható vagyoni viszonyok közt levők részletfizetésre is vásárolhatnak minden nemű butort, képet, tükröt, egyáltalán egész lakberendezéseket a legjutányosabban. Arjegyzzék ingyen és bérmentve.

— **A gyékényesi ipartársulat által** saját tőkéje gyarapítására I. evi jan. 30-án tartott tanzmultság alkalmával felülírtai szivesek voltak: Horváth József (Csurgó) 1 frt 20 kr, Nagy Ernő (Kaproncza) 10 kr., Horváth György 50 kr., Horvath F. 50 kr., Kohn Pál 20 kr., Korolczy István 50 kr. és Gazda Gyula 30 kr., kiknek szivessegéért ez uton mond köszönetet a rendezőség.

— **Somogyvármegye törvényhatósága** február 1. és következő napjain érdekes közgyűlést tartott. A hosszu tárgysorozat első pontja az alispán évnegyedes jelentése erős szovítára és olyan jelenetekre adott alkalmat, a minőt régen látott a varmegye gyűlésterme. A zajos jeleneteket Szalay Imre és Szalay Károly felszólalásaik okozták. A két testvér erősen támadta az alispánt. A támadás éle inkább személyes természetű volt. Mindketten a legközelebb lefolyt országgyűlési választások ellen keltek ki s azzal vadolták a főispánt és alispánt, hogy a kormánypartii jelöltek érdekében a megye hivatalos közegeit felhasználják. Az interpellációkra az alispán válaszolt, melyben a hivatalnokait megvédelmezte. A választ tudomásul vette a közgyűlés. Az alispáni jelentésből kifolyolag támadt erős szóharcz délig tartott s a közgyűlést csak délután folytathatták. Délután megválasztották a 4-ik aljegyzőt, Vürth József személyében. Az inkei szervezendő új körjegyzőséget elfogadta a közgyűlés. Továbbá a kaposvár-szigetvári új vasut segély összegére néve kimondatott, hogy előbb a vasut utiránya megvizsgálandó s a szemle eredményéhez képest a májusi közgyűlés foglalkozik a segélyezés összegének megállapításával. Végre határozatilag kimondta a közgyűlés, hogy a quóta felemelés ellen petícionál. Elintéztetett ezen főbb tárgyakon kívül több apróbb ügydarab.

— **A beteg cigány primás.** Kotyi József jó nevű cigány primásunk hetek óta beteg, s felgyógyulásához kevés a remény. A beteg primás javára, most gyűjtést rendeznek, s felküldik a kaposvári közkorházba.

— **Felültetés.** Néhány fővárosi lapban egész rémes történetet olvastunk Somogyvármegye Fonyód községéről, illetve annak molnárjáról, t. i.: hogy a molnár adós volt keresztleányának s mikor az hozzá ment völegényével a pénzért, megfizette ugyan neki, de utánuk lesett, a völegényt legyilkolta és a pénzt vissza vette, a menyasszony pedig elmenekült. Így a molnár és családja a csendőrség kezére került. Mint egész biztos forrásból értesültünk, az egész történetből egy betű sem igaz; így a fővárosi lapok közül azok, melyek közölték, alaposan fel lettek ültetve.

— **„Magyarország“** teljesen független politikai napilap. Nincs lekötve senkivel szemben, nem áll sem egyeseknek, sem osztályoknak sem érdekköröknek szolgálatában.

A „Magyarország“ önzetlenül csupán egy czélt szolgál: az ország függetlenségének és önállóságának ügyét. Ez lebeg folyton szeme előtt és ennek elérésére törekszik. A „Magyarország“ mindig és mindenkiel szemben tárgyilagos és elfogulatlan. Egy mértéket ismer: az igazság mértéket, a melytől soha semmi körülmények közt el nem tér. A „Magyarország“ szerkesztőségének és kiadóhivatalának megfeszített munkája folytán az összes országos és külföldi eseményeket legelőször hozza az olvasóközönség tudomására. A „Magyarország“-ot reggel már az ország távoleső részeiben is olvasni lehet. Hozza az az napi országgyűlést teljesen kimerítő szövegben, az az napi összes eseményeket úgy fővárosból, mint a vidékről és a külfödről. Hozza a bel- és külföldi teljes tanzdei jegyzéket és árfolyamokat. Naponként közöl térczát, regényt és más érdekes közleményeket. A ki a „Magyarország“-ot olvassa az az üzleti társadalmi és politikai eseményekről sok helyen az egész nappal előbb értesül, mint más lapokból. A „Magyarország“ már is 30.000 példányban forog az olvasóközönség kezében s így rövid idő alatt elérte a támogatásnak azt a mértéket, a melylyel magyar lap eddig még nem dicsekedhetett. A közönség ezen támogatását a szerkesztőség a lapnak folytonos fejlesztésére az tökéletesítésére fordítja. A „Magyarország“ előfizetési ára: április hóra 1 frt 20 kr., (április junius) negyed evre 3 frt 50 kr., április december—hónapokra 10 frt 50 kr. Az előfizetési pénzek postautalványon a kiadóhivatalba Budapest, Rostély utca 2. küldendők. „Magyarország“ kiadóhivatala. — Ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe a páratlan politikai lapot, melynek a többi lapok feletti előnye abban is nyilvánul, hogy már reggel jelenik meg és így a napi lapok esti kiadásait pótolja is.

— **Budapesti Hirlap.** 1897-ik (XVII.) évfolyam Az újságcsinálás egyik főelemeata a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb endedélylyel vehetett tudomást a külföld eseményeiről, ígyis csak hetek múlva Ma huszonégy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsék, nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Távirat, telefon, eber levelező, a világ mind a négy tájékról és az ország minden nevesebb pontjáról hírt adnak mindarról mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Rudositásaink e reugetegből kiválogatni megrostálni, ügyesen és tetszetesebb feldolgozni azt, a mi a közönségre néve szükseges, hazges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hirlap fennállása óta eddig utolne mért példaadás sajtart elől, mert szerkesztőségünk az a meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságtól, mint azt, hogy pontosan, megbizhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai szurnaisztikai fejlődési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hirlapnak a véleménye, itélete, iránya karaktere, egyszóval egyéntsége nyilatkozik meg, tiennégyev tüzproba után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hirlaptól. Az előfizetési itéletek a következők: egy honapra 1.20, negyedévre 3.50, fél evre 7—, egész evre 14—. Vidékről legczélseztöbb a postautalványon való előzetés Czím: Budapesti Hirlap kiadóhivatala Budapest, VIII. kerület, Rökk Szilárd utca 4. sz. Jozsef körut 5. sz.

K ö h ö g é s,

rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

Pemetefü-czukorka,

mely ezen bajokat gyorsan megszünteti. Kapható Plachner Manó gyógyszerész urnál. Egy doboz ára 30 kr. 5 dobozzal 1 frt 50 krért bérmentve küld

Réthy Béla, gyógyszerész Békés-Ceabán.

4—5

Szerkesztői üzenetek.

— K. L. Szepes Ö . . . va Köszönettel megkaptuk.

— „Bünbak“ Elkésve érkezett, legfeljebb jövő számunkban közölhető. Ha addig késheik, közölni fogjuk, a személyi vonatkozások nélkül. Kérjük b. értesítését. Egyszersmint felhívjuk figyelmét a Budapesti Hirlap február 5-iki számában, megjelent figyelemre méltó közleményre.

C s a r n o k.

A bál után.

A tisztí s a deák bál szoktak legjobban sikerülni; amaz, mert az ezredes parancsára meg a félszemű aggszüzet is meg kell tánczoltatnia a kadétoknak — tehát nincs petrezselem-árulás; emez, mert a pezsgó, fiatal diákvér még a nagymamát is kész körülforgatni, csak engedje magát.

Csurgón ugyan, mert csak egy tényleges szolgálatot tevő tisztünk van, sem tisztí kaszinó, sem tisztí bál nincs; de van aztán diákbálunk; s ekkor általános a felfordulás.

Kezdődik az elnökkeresésen s végződik a nem-tanuláson a diákoknál; a cseperedő lányoknál az első báiban való megjelenés láza s az első hosszú ruha fölvevése okoz fordulatot; a ferjhez mehető hajadonoknál esetleges párticsinalás hat ingerlőleg; a szülőknél a fiúnak pénzért való folytonos kunyorálása, a szabóval s a varróakkal való érintkezések az eienkítők stb.

Minel inkább közeledik a bál napja, az izgatottság annál fokozottabb. Kaczer Tinike már két hét óta kretát eszik, hogy parasztos pirosság helyett erdekes haloványság legyen arcáján; Nevető Böske orahosszat csucsosítja a száját a tükör előtt, hogy érdekesen tudjon mosolyogni s ne lássek a tört szemfoga; míg ugyanakkor Lomhásy Jenő nagyban forgatja az illetant tanulja a virágnyelvet, szítja magába az eleganciát s barátja Czammogó Andras nap-nap után bokazik, hogy vegre is jobban sikerüljön a táncz, mint a hogy egy évvel előbb, mikor ugy rálepett tánczosneja lábára, hogy csak két hét múlva állott helyre a lábizmokban való dissonantia.

De a két utolsó napban akkor nagy ám az izgatottság és hozzá mindig messzebbre és messzebbre hatnak el a hullámai. Izgatottak a postánál, mert még újévkor sem torlódik össze annyi pakk s annyi kifizetendő postautalvány, mint e két napban; izgatottak a borbélynál, mert a csupasz száju ifjak is beszappanoztatják arcukat, hogy annál szebbek legyenek, hegyesre pödörtetik a kevés bajuszszálat, már a kiknek van; ez a haját sütteti, amaz illatos olajat hintet fejére; izgatott a kertész, mert ide ilyen, oda amolyan esokor kell; szóval izgatott az egész, bál által érdekelt közönség; de legizgatottabb maga a diáksereg, kivált a nagyobbja.

Igaz ugyan, hogy Lomhásy csak kellettül megy a mulatságra, mert egy simaképu iskolatársat tetek meg ifj. elnöknek s nem őt, kinek pedig a barókja is — saját gondolkodása szeriut — többet ér két elnök-nél és Czammogó is apprehendál, mert kifejtették a rendezősegből: mégis azonban elmennek, mert amaz Barna Esztiért lángol, emez Csizmadia Miliert lelkesedik, de meg kíváncsiak is, hogy ugyan a bajusztalan elnök hogyan viselkedik majd.

Eljön végre a boldog est. Ki kalucsiban ki parasztszekéren érkezik a multság helyére. A rendezőség hatfokos hideg mellett egy szál szalonkában fogadja az érkezőket s boldog, a ki egy tanárnét vezethet föl karján a bálterembe, mert ezzel protekcióra számít.

Főnt vagyunk a Korona vendéglő nagytermében. Csupa idegesség, hideg fejbőlintások, hivatalos udvariasság a hölgyek között; örömmel teljes viszontlátások, meleg készorítások és élceskedések a férfiak csoportjánál, a midőn egyszer csak megkezdődik a koncert, vagyis a multság.

A zene és énekre vonatkozó részt ismerteresse más, mert en a zenéhez csak anynyiban értek, hogy a trombitahangot meg tudom különböztetni a harmonium hangjától, a czimbalmozást a nagybögőtől; az énekhez pedig annyi a fogékonyságom, hogy egy magandalárdánál megköszönték minden időre szives közreműködésemet, másik két dalkör pedig, melyeknek tagja voltam, végkép feloszlott.

A tánczot gyönyörűen lejtették; még egy pár dereses haju és kopaszfejű ur is

belelegyedett az ugrálásba. A többi között Sértődő Lajos ur szinte önmegfelekedéssel csapta a szelet egy szép asszonynak a franczia négyes alatt; Farkas bácsi kereste a tavali tánczosnejét, de, mert nem lelte, egy másik csinos hölgyre vetette szemét es szintén jól mulatott. Kerekítő Ferkó ur volt a legkomolyabb csurgói közönségünk közepette, különben is okos ember lévén, ki tudná számon tartani az ő cselekvéseit is.

Ezalatt folyt am a multság szüntelenül a többi helyen is.

Itt a pagatot kergettek, mert ha 21-est fogni nem lehet, a pagátfogás is jó: ott szidtak a kormányt, mert hóimi levelekkel spiczliszerepet játszik; itt Szalai Károly képviselőnk volt az imádott, ott Bánffy ur volt Magyarország legbőlesebb embere.

Meg az ellenézetek daczára is megfértünk egyideig, midőn kitört a zivatar. Bajusz László Bágyadi kartársára mondott szónoklatot, a melybe Heves Peter is bele szólt, de sértőleg.

Kikérem magamnak, szölt Bágyadi és bárki is az ur, rendelkezésere állók. — Persze óriási zaj támadt. Merges Gabor, a berki paholy nagymestere vette föl az odadobott keztyűt, majd Sértődő Lajos, Bosszus Szabolcs urak stentori hangja harsogott a teremben es csodult a publicum, hogy tanuja legyen az epuletet jelenetek.

Ebből párbaj lesz, surrogáltak jobbra is, balra is. Heves Peter ur odább állt, hogy segedek után nezzen; Bágyadi, Merges Gabor, Sértődő Lajos, Bosszus Szabolcs eienk guszús mellett magyarázták a sértést s talán önmaguk között is harcra keltek, ha Magyary Zsigmond csillapító szava bekeőbb hangulatra nem tereli s Letenyei ur Bajusz Lászlót megkorholva elő nem áll a mucsai párbaj-codex szabályaival.

El is lett intézve minden a lovagiaság szabályai szeriut.

Alitól fog ver is folyt. Bágyadnak az orra vere indult meg s ezzel megmenekült

a valószínű gutaütéstől, az egyik vendég pedig kétszer is keblere találta ölelni hazamennet az anyaföldet s kezén szenvedett nagyobb sérüléseket.

A mucsai párbajcodexet említve, lehetetlen, hogy föl ne hozzam, hogy közszere- tetben álló özv. Kunczoráné ezidén nem szerencseltette báluakat magas megjelenésével és elmaradtak számosan a mucsaiak közül. Miért nem tudjuk, de reméljük, hogy a legközelebbi báiban ott lesz az egész Mucsá, még a szopós magzatokat is elhozzák, hogy a publikum minél nagyobb legyen.

Es most Csurgó csendes, újra csendes, lezúgtak, le legalább a legközelebbi bálig, forradalmi.

Csendes Elemér.

Kiadó laptulajdonos:
V á g ó G y u l a.

Pénzkölesön.

Birtokra, házakra, gyarakra és gozalmokra első helyű betáblázásra 40 évre 4 2 százalékra, 50 évre 4 százalékra 2-ik és 3-ik helyű betáblázásra 6 százalékra.

Penzt.

Vatara 5—7 százalékra 10.000 irtig gyorsan és diskreczió mellett szerez, — valamint drága adósságokat convertál, ugyszintén váltót leszámítottat.

Schwarcz Marton, Budapest, Dob- utca 69. szám.

Küüno referenciákkal szolgálhatok.
3—10

Van szerencsénk ajánlani

szavatolt tisztaságu

Thomas foszfátlisztet

A legmagasabb díjakkal kitüntetett

szavatolt 15—20 00 citrátban oldható foszforsavtartalommal s 85—100 00 porfinomsággal.

Felülmulatlan, minden talajra alkalmas trágyaszor, különösen sovány talajok javítására, kitüno hatásu az összes gabonaművek, kápás és olajmüvenyek, lohere és luczerna, szolo, komló és kertü veteményekre, kiváltképen a rétekre.

Legjobb, leghatasosabb és legolesobb foszforsavtrágya; tekintettel hatásának tartosságára, felülmulja az összes szuperfoszfátokat.

A citrátban oldható foszforsav-tartalomért szavatosságot vállalunk, netaláni hiányt megtérítünk felvilágosítással a legkészségesebben szolgál.

Arajánlatokkal, szakmunkákkal és egyéb felvilágosításokkal a magyar korona adási-irodájának vezérképviselesége a magyar korona orsz. területen

Képviseelő Tolna, Baranya és Somogy megyék területén
NEUPÁL
Dombóvár.
3—15

Kalmar Vilmos
Budapest, Erzsébet-körút 34.

Alkalmi vétel.

Alulírott malom tulajdonos Berzenczén (Somogy megye) levő vízi malmomat

szabad kézből eladom,

erre kényszerit azon körülmény, hogy lakásom igen távol esik s így nehéz a kezelés, de meg aranytalanul nagy megadóztatásom is hozzá járul.

A malom a mult nyáron lett egész ujjá alakitva u. m. vízművek (sió), malomfej, kerekék, kőpad, porfogó, szóval az egész malom egészen ujjá lett feiszervele.

A malomhoz tartozik: egy egész uj igen csinos molnár lak, istálló, félszer, pajta és földek, minden a legjobb állapotban.

Kedvező fizetési feltételek.

Bővebb értesítést ad

CSAGOLYI FERENCZ

3—10

malom tulajdonos Zala-Szt.-Iván.